

Asia: VN/32556/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi jätelain ja ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Lausunto

5 b § Jätteeksi luokittelun päättyminen

-

137 § Muutoksenhaku

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että Lupa- ja valvontaviraston sivutuotteeksi luokittelua tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta.

Itä-Suomen hallinto-oikeus ei yleisellä tasolla kannata asioiden käsittelyn keskittämistä yksittäiseen hallinto-oikeuteen ottaen huomioon keskittämisen vaikutukset hallinto-oikeuksien työmääriin ja eri hallinto-oikeuksien keskimääräiset käsittelyajat. Itä-Suomen hallinto-oikeus toteaa, että tapauskohtainen jätteeksi luokittelun päättyminen tai sivutuotteeksi luokittelu on tähän mennessä ratkaistu osana ympäristölupamenettelyä. Luokittelu liittyy vahvasti ympäristönsuojelulain substanssiin ja jätteenkäsittelyyn ympäristöluvituksen näkökulmasta. Tämä huomioon ottaen Itä-Suomen hallinto-oikeus ei tässä nimenomaisessa tilanteessa vastusta muutoksenhaun keskittämistä ympäristönsuojeluasioihin keskittyneelle Vaasan hallinto-oikeudelle.

143 b § Tiedonsaantioikeus jätehuollon rekistereistä, tuottajarekisteristä, uusiomateriaalirekisteristä ja jätteiden ja sivuvirtojen tietoalustasta

-

147 a § Sivutuotteeksi luokittelua ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva päätös

-

147 b § Hakemus sivutuotteeksi luokitteluun tai jätteeksi luokittelun päättymiseksi

-

147 c § Päätösharkinta ja päätöksen sisältö

-

147 d § Tuotteen vaatimuksenmukaisuuden varmistaminen

-

147 e § Päätöksen muuttaminen

-

147 f § Päätöksen peruuttaminen

-

147 g § Päätöksen suhde myöhempään sääntelyyn

-

147 h § Valitusoikeus sivutuotetta tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevassa asiassa

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että valitusoikeus Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä olisi sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea ja asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella. Perusteluissa on myös lausuma, että Lupa- ja valvontaviraston sisälle perustettavalla yleisen edun valvontayksiköllä ei olisi valitusoikeutta.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan muutoksenhausta säädettäessä lähtökohtana ei tule olla, että muutoksenhakua rajataan esimerkiksi viranomaisten valitusoikeutta kaventamalla tai valituskielloilla. Viranomaisen valitusoikeus turvaa oikeuskäytännön yhdenmukaisuutta ja sitä, että korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltäväksi tulee monipuolisia asioita.

Hallinto-oikeus ei pidä perusteltuna, että Lupa- ja valvontaviraston tulevan yleisen edun valvontayksikön valitusoikeutta tässä yhteydessä rajattaisiin. Asianosaisen valitusoikeuden osalta hallinto-oikeus toteaa, että ehdotetun 147 h §:n perusteluiden mukaan esimerkiksi kansalaisjärjestöllä tai vastaavalla taholla voisi joissain tapauksissa olla asianosaisasema. Käytännössä kynnys sille, että asian voitaisiin katsoa vaikuttavan esimerkiksi kansalaisjärjestön oikeuteen tai etuun, on niin korkea, että valitusoikeuden voi käytännössä arvioida olevan vain päätöksessä hakijana olevan aineen tai esineen haltijalla. Uusiomateriaaleihin liittyvien mahdollisten terveys- ja ympäristöriskien takia myös esimerkiksi kansalaisjärjestöillä tulisi olla tosiasiallinen mahdollisuus valittaa päätöksistä.

147 i § Uusiomateriaalirekisteri

-

47 b § Sivutuotteeksi luokittelemista tai jätteeksi luokittelun päättymistä koskevan asian ratkaiseminen jätelain mukaisessa menettelyssä

-

Muuta huomioitavaa

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet hallinto-oikeustuomarit Sini Arnkil ja Paula Vesterinen.

Koivuluoma Anu
Itä-Suomen hallinto-oikeus - ylituomari